

KangasalanSeurakunta

www.kangasalanseurakunta.fi

Hautaus

Läheisen omaisen kuolemaan liittyvät asiat muodostavat raskaan taakan. Jonkun on huolehdittava käytännön asioista, kun kuolema on todellisuutta. Seuraavassa tekstissä käydään läpi pääpiirteissään hautauksen järjestelyissä muistettavat asiat. Käytännön ja muissakin asioissa voi myös aina ottaa yhteyttä seurakunnan pappeihin, muihin viranhaltijoihin, toimistoihin ja virastoihin.

Kirkkoherranvirastoon on toimitettava lupa hautaamiseen. Kirkkoherranvirastossa sovitaan siunausaika, siunauksen toimittaja ja muut siihen liittyvät käytännön järjestelyt, vähintään 6 arkipäivää ennen hautausta. Siunauksen toimittaa vuorossa oleva pappi, elleivät omaiset muuta toivomusta nimenomaisesti esitä.

Toimituskeskustelusta sopimista varten on suotavaa, että jätetään virastoon sen henkilön puhelinnumero tai osoite, joka vastaa hautajaisten järjestelyistä omaisten puolelta.

Siunaustilaisuudet toimitetaan pääosin Huutijärven kappelissa. Siunaus voidaan toimittaa myös kirkossa - etenkin jos hautapaikka on läntisellä hautausmaalla. Mikäli muistotilaisuus hautaan pitää seurakuntakodissa, varaus tulisi suorittaa samassa yhteydessä.

Hautausajat

Hautausajaksi voi varata lähinnä seuraavia aikoja: lauantaisin klo 10, 11.30, 13, 14.30

Erikseen sovittaessa myös muu päivä tulee kyseeseen. Seurakunnan muu toiminta voi joskus aiheuttaa muutoksia käytettävissä oleviin aikoihin.

- Taloustoimistosta saadaan muistomerkkien ohjeet, hoidot ym.
- hautakirja, jossa on hautapaikkatiedot
- tieto srk:n ja omaisten velvollisuuksista haudan suhteen (Päivitys 12.3.2001. Olemassa olevien hautamuistomerkkien siirtäminen hautauksen ajaksi kuuluu omaisten velvollisuuksiin. Seurakunta ei vastaa siirtämättömien kivien vahingoittumisesta!)

Siunaustilaisuus kappelissa/kirkossa

Hautajaisväen tulisi saapua siunaustilaisuuteen mielellään niin, että kappelissa voi hiljentyä muutaman hetken ennen tilaisuuden alkua.

Lähiomaisten paikka on kirkkosalin etuosassa, (vainajan sydämen puolella) käytävän oikealla puolella, lähinnä arkkua.

Tutustu Helsingin seurakuntayhtymän teettämään sivustoon, josta löydät mielenkiintoisen esityksen toimitukseen liittyvistä tilanteista, tehtävistä ja rooleista.

Siunaustilaisuuden kulku

Alkusoitto ja virsi

Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen

Psalmi

Rukous

Raamatunlukua

Puhe

Siunaaminen (seurakunta seisoo tämän kohdan ajan)

Rukous

Isä meidän

Herran siunaus

Virsi

Musiikista voi neuvotella seurakunnan kanttorin kanssa.

Mahdollisen yksinlaulun tai muun musiikkiesityksen paikka on alussa tai siunaamisen jälkeen (seurakunta istuu). Kukkien laskeminen tapahtuu joko ennen tai jälkeen siunauksen omaisten toivomuksen mukaan. Kukat voidaan laskea myös haudalla – etenkin kesäisin.

Kukkien laskeminen kappelissa/kirkossa

Lähiomaiset voivat asettaa kukkalaitteet odottamaan kappelin etuosan korokkeen reunalle. Muutoin kukat yleensä ovat penkillä vieressä. Omaiset laskevat kukkalaitteensa ensin. Ne lasketaan arkun vierellä molemmin puolin oleville telineille. Kukkalaitteen laskemisen yhteydessä tavallisesti luetaan muistolause ja mainitaan lähettäjän nimi. Tässä yhteydessä ei ole paikallaan pitää puheita. Kukkien laskemisessa on syytä välttää turhia taukoja ja myös turhaa kiirettä.

Loppuvirren tauottua noudetaan kukkalaitteet ja kantajat asettuvat paikoilleen arkun molemmin puolin, hiljentyvät hetkeksi, panevat hatun päähänsä, tarttuvat liinoihin ja nostavat arkun. Yleensä lähimmät asettuvat arkun alttaripuoleiseen pääpuoleen. Tässä vaiheessa on syytä välttää kiirettä. Urkuri soittaa surumusiikkia arkkua ulos kannettaessa. Pappi ja suntio kulkevat saaton edellä haudalle.

Arkku lasketaan hautaan tavallisesti niin, että vainajan kasvot ovat kohti itää ylösnousemustoivon vertauskuvana. Kun arkku on laskettu hautaan, asetetaan sen päälle kate, ja kukkalaitteet käydään asettamassa sen päälle ilman että muistolauseita enää toistetaan.

Vainajan siirtäminen ruumishuoneeseen

Vainajan siirtäminen ruumishuoneeseen tapahtuu yleensä hauta-ustoimiston välityksellä. Ennen tälle matkalle lähtemistä ruumis asetetaan arkkuun; omaisilla on tilaisuus vielä kerran nähdä hänet (sairaalan kappelissa) ja pitää lyhyt muistohetki hänen arkkunsa äärellä. Tämän muistohetken sisältönä on joko virsi ja lyhyt hiljainen hetki tai voidaan käyttää apuneuvona virsikirjan liiteosasta löytyvää kaavaa ”rukoushetki surussa”.

Sopivia virsiä ovat mm. 600, 396, 631, 373, 375, 338.

Sanomakellot

Vainajan ruumishuoneelle tuomiseen liittyvä kellojen soitto, ns. sanomakellot, tapahtuu yleensä samana päivänä klo 10 tai muuna kirkkoherranvirastossa sovittuna aikana.

Muistotilaisuus

Muistotilaisuus voidaan pitää vainajan kotona, seurakuntakodeissa tai muussa sopivassa paikassa. Seurakunnan työntekijät tulevat kutsuttaessa mukaan muistotilaisuuteen, mikäli suinkin mahdollista. Kutsu on syytä esittää jo hautausaikaa sovittaessa. Ohjelmaan voivat kuulua vainajan muistelemine puheissa, virrenveisuu ja kristillisen toivon esillä pitäminen. Olisi hyvä, jos joku edesmenneen tuntenut henkilö voisi tuoda esiin henkilökohtaisia muistoja. Papilla ei tähän ole useinkaan mahdollisuutta.

Jollekin sopivalle paikalle voidaan asettaa pöytä, jolla on vainajan kuva kynttiläparin keskellä, mahdollisesti myös Raamattu avoinna ja kukkia. Adressien lukemisesta huolehtivat yleensä omaiset tai heidän pyytämänsä henkilö.

Poisnukkuneiden muistaminen seurakunnassa tapahtuu siunaustilaisuutta seuraavan sunnuntain jumalanpalveluksessa tai sovittaessa jo esimerkiksi seuraavana sunnuntaina lukien siitä kun suruviesti on tullut. Omaisten toivotaan saapuvan tähän jumalanpalvelukseen erityisvieraina.

Kuolleet luetaan saarnatuolista (mahdollisten) kastettujen ja avioliittoon kuulutettujen jälkeen. Edesmenneiden ja omaisten puolesta luetaan rukous. Omaiset voivat halutessaan nousta seisomaan tässä yhteydessä.

”Ei mikään luotu voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta, joka on tullut ilmi Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme.” (Room. 8:39)

Kukkien laskeminen ulkona

Kukat voidaan laskea myös ulkona haudalla. Meneteltäessä näin kantajat saapuvat kappelissa arkun äärelle välittömästi loppuvirren jälkeen. He toimivat kuten edellisessä kohdassa on kerrottu. Kukkien lasku tapahtuu kummulle vastaavasti kuin sisällä.

Lopuksi veisataan haudalla yhteisesti virsi 377 tai muu omaisten kanssa sovittu virsi. Tämän jälkeen joku omaisista esittää kutsun muistotilaisuuteen, jos sellainen on järjestetty.

Jos arkku toimitetaan siunauksen jälkeen tuhkattavaksi, yleensä se kannetaan autoon tai jätetään paikalleen. Kukat voidaan viedä haudalle. Tällöin ei yleensä lauleta enää virttä.

Uurnaa maahan kätettäessä voidaan toimia virsikirjan takaosasta löytyvän maahan kätkemisen kaavan mukaan. Toimitukseen sisältyy raamatunlukua, rukousta ja mahdollisesti puhe sekä pari virttä. Toimituksen voi johtaa joku läsnäolijoista kaavaa hyväksikäyttäen. Pyydettyäessä ovat seurakunnan työntekijät läsnä maahan kätkemisessä: vahtimestari, pappi, kanttori tai joku heistä. Erityisjärjestelyistä on syytä olla yhteydessä taloustoimistoon / kirkkoherranvirastoon.

Myös hautajaisten jälkeen seurakunnan pappi on käytettävissä sielunhoidollisia keskusteluja varten. Kangasalan seurakunnassa kokoontuu hiljattain omaisensa menettäneiden sururyhmä keväisin ja syksyisin. Niissä käydään keskustellen läpi surua. Ryhmien alkamisesta tiedotetaan omaisensa menettäneille ja seurakuntaautisissa. Niistä voi kysellä myös papeilta ja diakoniatyöntekijöiltä.